

LAKIALOITE 116/2005 vp

Laki kuntien valtionosuuslain 30 §:n, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 b §:n sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Kuntien taloustilanne on kuluvalle vaalikaudella kiristynyt monilla eri mittareilla mitattuna. Vuonna 2004 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 138 ja lukumäärä kaksinkertaistui vuoteen 2003 verrattuna. Sisäasiainministeriö on laskenut, että näiden kuntien määrä lisääntyisi kuluvana vuonna peräti yli kahden sadan. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että lähes puolella Suomen kunnista on vakavia vaikeuksia saada taloutensa tasapainoon. Se merkitsee myös vaikeuksia tarjota asukkaille laadukkaita palveluja.

Kun palvelut ovat uhattuina, monet kunnat joutuvat kiristämään verotusta. Tuloveroprosenttia nosti vuodelle 2005 yhteensä 136 kuntaa ja laski vain yksi kunta. Nostajien lukumäärä on suurempi kuin koskaan vuoden 1990 jälkeen.

Kuntien taloustilanne huomioon ottaen Kokoomus pitää vääränä hallituksen päätöstä jaksoittaa kustannustenjaon tarkistuksen perusteella kunnille kuuluvat rahat maksettaviksi tuleville vuosille siten, että suurin summa maksetaan vasta vuonna 2008. Ratkaisu vaarantaa kuntien jär-

jestämät sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, kuten esimerkiksi lasten päivähoito, vanhusten kotipalvelut sekä perusterveydenhuollon. Myös perusopetuksen laatu on koetuksella ja kunnat ovat jopa lomauttaneet opettajia. Lisäämällä resursseja perusopetuksen valtionosuuksiin kunnilla olisi paremmat mahdollisuudet pienentää perusopetuksen ryhmiä, turvata tukiopeus ja opintojen ohjaus sekä toteuttaa mm. uutta lakia oppilashuollosta ja uusia opetussuunnitelmia. Tällä olisi myös ehkäisevä vaikutus syrjäytymisongelmiin.

Esitämme, että valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen perusteella kunnille maksetaan niille kuuluva raha sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksina 207 miljoonaa euroa ja opetuksen valtionosuuksina 74 miljoonaa euroa, minkä vuoksi lakia on muutettava.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kuntien valtionosuuslain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 30 §, sellaisena kuin se on laissa 1289/2004, seuraavasti:

30 §

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus vuonna 2005

Sen estämättä, mitä 3 §:n 4 kohdassa ja 6 §:n 2 momentissa säädetään, vuoden 2005 kustannustenjaon tarkistus toteutetaan siten, että vuosien 2005 ja 2006 valtionosuuksiin lisätään tai niistä vähennetään kunakin vuonna osa kustannustenjaon tarkistuksen kokonaismäärästä siten

kuin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetussa laissa (733/1992), opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

2.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (733/1992) 45 b §, sellaisena kuin se on laissa 1290/2004, seuraavasti:

45 b §

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus vuonna 2005

Sen estämättä, mitä 18 §:n 3 momentissa säädetään, vuoden 2005 kustannustenjaon tarkistus toteutetaan siten, että valtionosuuksiin lisätään

100 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja lisäksi 270 miljoonaa euroa vuonna 2006.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

3.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 23 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa (1291/2004), seuraavasti:

23 b §

Opetustoimen yksikköhintojen laskeminen vuosina 2005—2007

Vuoden 2003 valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella oppilasta, opiskelijaa tai opetustuntia kohti eri koulutusmuodoille vuodelle 2005 laskettavia keskimääräisiä yksikköhintoja verrataan vuodelle 2004 vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella

vuodelle 2005 laskettaviin keskimääräisiin yksikköhintoihin. Tästä erotuksesta otetaan vuoden 2005 keskimääräisissä yksikköhinnoissa huomioon 27 prosenttia ja 100 prosenttia vuonna 2006.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2005

Ben Zyskowicz /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok
Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Jyri Häkämies /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok

Tuija Nurmi /kok
Heikki A. Ollila /kok
Reijo Paajanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok